

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisorile nefrancoate nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se restituie.
Inserețe
se primesc la Administrațiunea
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukas Nachf.,
Wuz. Angenfeld & Emmerich
Lieser, Heinrich Schalek, A. O-
pplik Nachf., Anton Orpelik.
In Budapesta la A. V. Golber-
ger, Ekstein Bernat, Iuliu Le-
opold (VII) Erzsébet-körút
Prețul inserțiilor: o serie
garmond pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicării
mai dese după tariful și invo-
ială. — **REGLAME** pe pagina
5-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXXII.

Telefon: Nr. 226.

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru ANSTRO-UNGARI:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe s-
Pentru România și străinătate.
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se primumeră la toate ofi-
cile postale din țară și di-
afară și la d-nii colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mar-
tărgul Inului Nr. 30, etajul
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Un esem-
plar 10 bani. — **Atât abona-**
mentele, cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 184.

Brașov, Miercuri 26 August (8 Septembrie).

1909.

Congresul mirenilor.

II.

In articolul, in care făcusem apel
cătră mireni din partea unită cu
Roma a bisericii românești, de a se
aduna într'un congres al lor separat,
pentru a protesta și a cere ajutorul
Papei și al Regelui Apostolic impo-
triva tendințelor de a viri discreția
ministerială in viața internă a biseri-
cei, lăsând acest congres să cunoa-
scă amândoi acei factori bisericești
și constituționali mai respicat și mai
sincer adâncă indignare și amărăciune
a poporului românesc, de cum ar pu-
tea-o cunoaște din „remonstrațiile“
corporatiilor bisericești de un ton ofi-
cial smerit obligat — puneam in ve-
dere, să dăm publicității actele, ce
privesc încercările din trecut ca ele-
mentul mirean să fie primit și el cu
vot hotărâtor mai ales in afacerile
de administrație bisericească. Iniția-
tiva a venit atunci din partea cleru-
lui de bunăvoie, fără de pretenziuni
din partea laicilor. S'au adus chiar și
hotărâri in aceasta direcție, și dacă
ele nu s'au executat este numai un
semn al indiferenței, ce poartă „inte-
ligența“ mireană pentru marea insti-
tuție culturală, ce este biserica.

In anii 1868—70, de când da-
tează cele mai stăruitoare încercări
de-a introduce și elementul mirean in
biserica unită, au fost cam aceleași
îndemnurile, ce determinau mișcarea.
Atunci, ca și acum, se simțea in con-
ducerea bisericii lipsa unui element
mai mobil, mai independent, mai gata
de a primi responsabilitatea in cazuri cu
urmări grave, contribuind totodată de
a face ca biserica in acțiunile ei să
pară o expresie mai fidelă a voinței
poporului, și prin urmare mai respec-
tabilă și mai respectată! Biserica avea
un sprijin și un stimulent in elemen-
tul mirean, pe care astfel îl angaja
mai strâns. Caracterul ei de instituție
națională, și poziția ei de ceva auto-
nom, de ceva independent și separat
până la un loc de cealaltă parte a

bisericii catolice, devenea mai pro-
nunțat, și câștiga in tărie. De câte
bănueli și recriminațiuni n'ar fi fost
scutită biserica unită, dacă mișcarea
s'ar fi realizat, așa cum se prevedea
in actele de mai la vale, și lua chiar
in proporții!

Aceleași motive ca și atunci ne
indeamnă să punem cestiunea la or-
dinea zilei, întăriți in convingere prin
cursul vremii, care ne face să ne
gândim, că dacă s'ar fi pus in prac-
tică hotărârile sinodului din 1869 și
ar fi urmat apoi dezvoltarea lor na-
turală, poate biserica unită avea mai
puține de îndurat dela guverne și de
la biserica maghiară catolică, iar in
zilele de grea cumpănă cum vor fi
poate cele mai apropiate, ar ști des-
fășura o putere de rezistență mai
uriașă.

Hotărârile in principiu s'au luat
in sinodul diecesan din 1869, și in
urma acestor hotărâri s'a constituit
o comisie din 10 membri, — canonici,
profesori, „doctori“, (titulari! N. R.)
protopopi și particulari sub presidența
lui T. Cipariu. Comisia a dat gata re-
pede o „lege electorală“ pentru „con-
gresul provinciei mitropolitane gr. cat.
de Alba-Iulia“, din câteva paragrafe,
precisând in punctul I competiția
congresului: „in afaceri economice-
bisericești, și fundaționali“. Paragrafi
următori stabilesc proporția reprezen-
tanților — *preoțimea* $\frac{1}{3}$, *mirenii* $\frac{2}{3}$!
— și modul de alegere al lor — mij-
locit.

Sinodul, chemat să desbată pro-
iectul, se deschisese la 8 Oct. 1869,
și in a cincea ședință profesorul I.
Rusu prezintă proiectul, cu cererea
ca să fie primit nemodificat. In mo-
tivare spune:

„...spiritul democratic, înflorirea
și prosperarea bisericii noastre, —
principiul progresării de prezente pe
terenul bisericesc, cere îmbrățișarea
calduroasă a mirenilor, a frătinilor și
consăngenilor noștri“.

Se face puțină discuție asupra
unor puncte, cu deosebire asupra

proporției, dar pe urmă proiectul se
*primește neschimbat și devine ast-fel
lege!*

Sânt o dovadă frumoasă a inten-
țiilor bune, din partea clerului, cu-
vintele Esc. Sale Mitropolitului, prin
cari dă expresie mângăerei ce simte
„pentru acest semn de iubire“ între
membri bisericii, și speră că aceasta
va fi „reciprocă“ din partea „se-
cularilor“, căci „unde e iubire, acolo
nici darul lui Dumnezeu nu poate
„defi“. Apoi făcând rezumatul lucră-
rilor săvârșite zice: „Nu ne rezistă (!)
alta Venerați Frați, decât ca după
pia invocare a Spiritului Sfânt intru
ajutorul la lucru ce avem a-l preface (!)
să ne și apucăm de el...!“

De ce nu s'au apucat totuși, a-
cuma nu vom cerceta. Ne restrân-
gem la cele comunicate, cu dorința
ca să se știe, că există chiar și o
lege electorală in Blaj, de care abia
câțiva își vor fi mai aducând aminte.
Revocăm in memorie aceste acte is-
torice, mai departe, pentruca să nu
pară ceva strein, ceva de tot nou,
neobișnuit, ideea congresului mirean,
și să nu vadă nimenea in asta o in-
cercare, care ar împingea greutăți
din partea bisericii, deoarece însăși
ea a dat dovadă căt îi este de bine-
venită conlucrarea mirenilor, împreună
sau deosebit, n'are a face.

Zvonuri despre situația politică inter-
nă. In cercurile politice din Budapesta in-
cercările lui Wekerle de a face o fuziune
se conzideră cu desăvârșire căzute. Cauza
pentru care Wekerle n'a isbutit, este in-
trasigența grupării lui Iusth. Un deputat
din partidul poporului, care e cunoscut că
are bune legături cu Viena, spune că este
deja stabilit programul campaniei politice
pentru toamna. La 28 Septembrie *cabine-
tul Wekerle va dimisiona*, motivând a-
ceasta dimisiune pe faptul, că n'a isbutit
să grupeze partidele. Camera va fi amă-
nată până la 15 Octomvrie. La deschide-
rea parlamentului L. Lucacs va fi numit
din nou „homo regius“ și apoi însărcinat
atât programul guvernului cât și lista ca-
binetului. Acest cabinet se va prezenta

Camerei la 15 Octomvrie. Se prevede că
ședința va fi dintre cele mai turbulente
Camera va fi din nou amănată, sau va fi
disolvată înainte de sfârșitul lui Octom-
vrie, iar noile alegeri se vor face in a
doua jumătate a lunii Noemvrie. Știrile
aceste sunt confirmate de deputatul Ba-
rabas, vicepreședintele partidului patru
zeci și optist, om de încredere al lui Ko-
ssuth, care contează cu această eventua-
litate.

Medicii străinătății despre tãmbãlãul din B.-pesta.

Trecerea prin România a medi-
cilor străini, cari, după ce au luat
parte la congresul din Budapesta, a-
veau să facă o excursie la Constan-
tinopol, a pus — precum știm — in
mare încurcatură pe Unguri. In pri-
mul moment Ungurii hotărâseră să
nu mai treacă prin România, ci să
facă excursia la Constantinopol prin
Serbia. Faptul însă că aceasta dispo-
ziție ar fi produs prea multă întâr-
ziere și ar fi provocat oarecum ne-
mulțumirea congresiștilor, a făcut in
cele din urmă pe Unguri să înțeleagă,
că singurul drum rezonabil spre Con-
stantinopol este prin linia București-
Constanța. Totuși medicii maghiari au
făcut ce le-a stat prin puțință, ca
congresiștii medici străini să nu poată
profita de trecerea prin București. In
acest scop ei au întârziat in Un-
garia trenul lor special cu trei oare,
pentru ca astfel sosirea in București
să coincidă cu plecarea imediată spre
Constanța. Cu modul acesta Ungurii
credeau, că medicii străini nu vor
putea vizita orașul.

Direcțiunea căilor ferate române
însă, care a fost înștiințată de acea-
stă întârziere intenționată, a luat
măsuri, ca trenul cu congresiștii să
plece spre Constanța cu întârziere de
o oră. Astfel o parte din medicii
străini au putut să profite de acea-
stă oră, spre a vizita câteva institu-
țiuni medicale.

In urma acestei dispozițiuni, o

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Despre visuri, vederea spiritelor și despre fenomenele înrudite cu acestea.

de M. Străjanu.

— Urmare. —

Visurile. — In creerul nostru se pot
naște felurite imagini, vizuale, auditive,
etc., in totul asemeni acelor cari le avem
despre flințele și lucrurile ce cad sub sim-
țirile noastre, și fără ca impresiunile ace-
lor imagini să vină din atingere cu lumea
materială. O probă evidentă despre acea-
sta este visul.

Altădată se credea, că visurile sunt
numai jocuri și plămăiri ale fantaziei.
Însă este o foarte mare deosebire între
visuri și închipuirile fantaziei din timpul
veglierii. Acestea sunt slabe, șterse, ne-
depline și fugitive; pe când in vis vedem
și auzim lucrurile, ca și cum ar exista
aievea înaintea noastră, cu toate însușirile
lor și cu toate amănuntele împrejurărilor.
Și aceasta nu poate veni din faptul, că in
timpul veglierii imaginile fantaziei ar fi
turburate și slăbite prin impresiunile lu-
mei din afară; pentru că și in cea mai
adâncă liniște a unei nopți întunecoase

fantazia nu poate produce nimic care să
se poată asemena și numai pe departe cu
imaginile vii și desăvârșite ale visurilor.
Afară de aceasta, închipuirile fantaziei, când
nu dormim, sunt influențate de alte feno-
mene intelectuale și de voința noastră;
pe când visul ni-se înfățișează neatârnat
de noi, întocmai ca și lumea exterioară,
și de multoari contrar voinței noastre și
surprinzător sau înspăimântător. In vis se
face o combinațiune de lucruri și impre-
jurări bizare sau imposibile, vedem ca
aievea fenomene și lucruri necunoscute și
oameni ce nu mai sunt in viață; pentrucă
un semn caracteristic al visului este lipsa
memoriei și a judecății, in vis avem nu-
mai o memorie fragmentară și fără le-
gătura cauzală a realității. Prin aceasta
visul seamănă cu demența, se poate numi
o nebunie scurtă, precum nebunia este un
vis îndelungat.

Orice idee, imagine sau cugetare,
orice lucrare intelectuală e cauzată sau de
impresiunile primite din afară, sau prin o
altă lucrare intelectuală conform legii de
asociațiune a fenomenelor sufletești. Prin
urmare și visul trebuie să aibă o cauză;
pertru că intelectul este pasiv, ca și sen-
sibilitatea, nu poate fi pus in lucrare decât
prin o cauză din afară de sine. Însă vi-
surile se întâmplă in somn, când creerul
și orgănele simțurilor sunt in repaus, și

când astfel, comunicațiunea cu lumea din
afară este întreruptă. Foarte rar se în-
tâmplă, ca visul să fie provocat prin o
ușoară impresiune de lumină, de sunete,
de miros sau de altă natură; și încă și
atunci visul ia o dezvoltare și o propor-
țiune foarte deosebită de aceea, care ar
produce o impresiune primită in timpul
vegherii. Deci nu impresiunile din afară
pot fi privite ca isvor al visurilor. Ase-
menea nu pot fi cauza lor, nici asocia-
țiunea ideilor; pentru că visurile se nasc
in mijlocul somnului adânc, când creerul
e in deplin repaus și deci fără de o po-
sibilitate de asociere a ideilor, fără nici o
conștiință; sau visăm îndată după ce
așăpim, și alte ori de cătră ziua, aproape
de a ne deștepta din somn. In aceste două
cazuri însă este constatat, că visurile nu
stau in legătură cu șirul cugetărilor no-
astre înainte de a dormi; ba adeseori
sunt cu totul de altfel, ne visăm in alte
locuri, in alte împrejurări și relațiuni; așa
că, la deșteptare, ne trebuie oarecare timp
ca să ne desmetecim și să vedem unde
suntem.

Firul, care să ne conducă la cauza
și explicarea visurilor, pare astfel rupt la
ambele capete, din afară și din lăuntru;
legea cauzalității, legea intelectuală a aso-
ciațiunii între efect și cauză pare a lipsi
aici. Aceasta însă e cu neputință, nici nu

se poate cugeta. Trebuie să aibă și visul
o cauză.

Fiindcă in somn creerul și simțurile
sunt in repaus, și visurile nu pot fi pro-
duse prin impresiunile din afară, nici prin
alte lucrări intelectuale cari lipsesc; nu
ne rămâne decât presupunerea, că creerul
e pus in lucrare pe o cale curat fiziolo-
gică, prin impresiuni venite din lăuntru
organismului. Sunt două căi, pe cari or-
ganismul poate pune in lucrare organul
intelectual: nervii și vasele sangvine.

In somn când încetează toate func-
țiunile animalice, cari ne pun in legătură
cu lumea din afară, puterea de viață se
concentrează asupra vieții organice; res-
pirațiunea, pulsul, căldura și mai toate
secrețiunile se micșorează; orgănele obo-
site se recrează, cele rănite se vindecă, și
orice neorânduială se înlătură sau se îm-
puținează. Puterea vindecătoare a naturii
in somn aduce crizele binefăcătoare, in
cari luptă in contra boalei și vindecă răul
de care suferă bolnavul, sau îl împuți-
nează; de aceea după un somn liniștit și
destul de lung, bolnavul se deșteaptă
ușurat, vesel și cu simțul apropiatei însă-
nătoșări. Același efect, într'un grad mai
mic, îl are această putere; această *vis
naturae medicatrix* și asupra omului să-
nătos; mai ales sistemul nervos și centrul
său principal, creerul, se recrează in somn

parte din medicii excursioniști au putut vizita sub conducerea d-lor medici Dr. Obreja, Dr. Anghelescu, Stoianescu, Minovici, Șutu etc., cari eșiseră spre întimpinarea medicilor străini pe peronul gării din București, — câteva din cele mai importante instituțiuni ale capitalei române precum muzeul de antichități, biserica Stavropoleos, palatul poștelor, casa de depuneri, biserica Domnița Balașa, spitalul Brâncovenesc, institutul medicolegal, facultatea de medicină etc., rămânând viu impresionati de cele văzute și relevând cu plăcere progresele uimitoare ale regatului român.

De sine înțeles, că mai mulți ziaristi români au căutat să afle cu acest prilej părerile medicilor asupra activității congresului internațional din est an. Dăm, după ziarul „Viitorul”, părerile medicului egiptean *Nazmy Bey* și Dr. Looss:

Cu o gentileță absolut occidentală, doctorul *Nazim Bey*, care este unul din laureații facultății de medicină din Montpellier mi-a declarat următoarele:

— Mă întorc cu două feluri de impresii — impresii de voiaj și impresii științifice. Cele dintâi sunt admirabile. Regret însă că nu pot spune același lucru și de celelalte.

Trebue să mărturisesc, că din punctul de vedere științific congresul dela Budapesta nu ne-a folosit la nimic. S'a discutat foarte mult. Nu s'a tras nici o concluzie nouă. Ași putea zice chiar, că știința medicală a rămas tot acolo unde a lăsat-o ultimul congres. Asupra boalelor la copii mai ales, care pe mine unul mă interesau în mod special, nu s'a discutat aproape nimic.

— În schimb, s'a petrecut bine, d-le doctor?

— Da s'a petrecut ca la orice congres, cu toate că cea mai mare parte a medicilor unguri nu știau decât limba lor așa că nu ne puteam înțelege decât prin semne și prin surisuri binevoitoare.

— Sunteți buni să-mi spuneți ce impresie a făcut printre congresiști abținerea medicilor români.

— Cu toate că nu-i de datoria mea să discut această chestiune, părerea celor mai mulți a fost că într'un asemenea caz, medicii români au procedat foarte bine. Răspunsul medicilor ungari la protestul medicilor români, mai ales, a fost atât de slab și lipsit de argumente, încât a contribuit și mai mult la întărirea convingerii pe care ne-o făcusem mai înainte.

Un alt doctor, cu care am avut ocazie să discut chestiunea congresului dela Budapesta este d-l profesor *Looss*.

D-sa mi-a declarat următoarele:

— Cei care au venit cu gândul că vor putea învăța ceva nou dela congresul dela Budapesta s'au înșelat. S'au discutat chestiuni, care în medicina modernă nu mai au nevoie de a fi discutate. În schimb chestiunile, care aveau nevoie de oarecare lămuriri au fost lăsate de-o parte. Bunăoară bolile tropicale, care formează specialitatea mea, nici n'au fost pomenite la congres. Ai fi zis că așa ceva nici nu există.

și își primește hrana necesară; pentru aceea după somn ne deșteptăm cu puterile reînnoite și cu mintea mult mai limpede și mai activă.

Toate aceste operațiuni se fac sub conducerea și controlul sistemului nervos plastic, care, sub numele de marele simpatic își întinde ganglionii sei, împreună prin groase fire de nervi, în toată lungimea lăuntrică a trunchiului. Acest sistem e despărțit de creier, a cărui menire e de a ne pune în legătură cu lumea din afară, prin un alt aparat nervos, anume întocmit pentru aceasta; așa că în stare normală, operațiunile sistemului plastic n'ajung la conștiință, nu le simțim. Dar între marele simpatic și, între măduva spinării și creier se află nervii anastomotici sau comunicatori și nervul vag sau pneumogastic, prin cari cele două centre principale pot comunica și, în stări anormale, au influența unul asupra altuia: cugetările și simțimentele, vasele sau triste, activează și ușurează, sau îngreuiază și turbură procesele vieții organice; și vice-versa, suferințele și vătămările lăuntrice ale organismului ajung în conștiință ca simțimente de durere, uneori mai întunecoase, alteori mai pronunțate. Iar în stare normală de sănătate, aceste procese ale complicității laboratoriu al vieții organice, mișcărilor lor, ușoare sau îngreuiate, nu ajung în sensoriu comun decât ca un ră-

— Ce părere aveți despre abținerea medicilor români?

— Am regretat cu toții această abținere cu atât mai mult cu cât cea mai mare parte din noi cunoaștem foarte bine operele marilor dv. nume medicale. Vă mărturisesc, că am fost surprinși când ajungând la București, deși neanunțați în mod oficial, ne vedem obiectul unei atenții și gentilețe deosebite din partea colegilor noștri români. En unul prefer caracterul intim al acestei primiri de ocazie, solemnității oficiale și severe de la Budapesta.

*

D-l Dr. Bransford Lewis, profesor la facultatea din St. Louis, — «scrie *Minerva*» — în tot timpul cât a vizitat orașul nu înceta să-și arate admirația pentru toate instituțiile pe cari le-a vizitat, exprimându-se că Bucureștiul are asemănarea cu orașele mexicane.

Profesorii francezi Dubois, Dallée, Lenglet, Diriar spuneau, că se simt ca la ei acasă în mijlocul Românilor. În Ungaria — spuneau d-lor, n'aveam cu cine ne înțelege.

Alți d-ni medici congresiști, între cari profesorul olandez A. C. Fen Hove și-au arătat în repetite rânduri nemulțumirea lor de modul cum a fost organizat congresul dela Budapesta. Din această pricină mulți d-ni medici au fost nevoiți să-și facă comunicările în fața sălilor goale. Pe de altă parte, întârzierea cu 3 oare a trenului special a produs indignarea congresiștilor când au aflat că această întârziere a fost intenționat provocată.

Despre medicii români, congresiștii s'au exprimat în terminii cei mai elogioși, spunând că lucrările celor mai mulți din ei sunt universal cunoscute și că multora știința medicală le datorește descoperiri științifice importante. Cea mai mare parte dintre medicii excursioniști la înapoierea din Constantinopol, unde vor sta 5 zile, vor rămâne mai mult timp în București. Cu acest prilej unii din ei și-au propus să viziteze Sinaia.

Când un deputat

kossuthist se coboară în mijlocul alegătorilor săi Români...

Bicaz, la 4 Septembrie 1909.

E primul caz, că un deputat distal vine în Bicaz între alegători, spre a-și da samă și spre a se informa în persoană despre stările locale, a propovedii și propaga credință și a însufla încredere în cei de o credință cu el, inspirându-le curaj la luptă. Și merită, pentru că Bicazul e o comună mare cu peste 7 mii suflete, 4 biserici, 4 școli, cu tot atâția preoți și învățători și încă alți câțiva inteligenți și cărturari Români. (Străinii toți sunt »inteligenti« și »domni«.)

Despre Bicaz până acuma s'a vorbit de tot puțin, precum prea puțin s'a vorbit despre toți Români din Giurgeu în număr de peste 20 mii suflete, ca și când nu am avea pe nime, sau nu ar fi ce să se scrie. Dar despre asta de altă dată, acum mă mărginesc la acest singur caz, ținându-l destul de important și semnificativ.

Deputatul nostru *Măria Sa Sümegi Vilmos* e un om »fain« și »simpatic« care

sunet slab și aproape stins. Acesta, în timpul vegherii, când creerul e cuprins cu primirea impresiunilor din afară și cu intuițiunea și cugetările, nu se observă și nu se simte decât ca o dispozițiune ascunsă, bună sau rea, de care nu ne putem da sama. Când dormim însă, când sensoriu nu mai primește impresiunile din afară și lucrarea sa încetează; impresiunile venite din vatra vieții organice cum și puțină modificare a circulației sângelui, care ajunge la creier prin vasele sangvine, devin mai simțite, — precum noaptea auzim linul murmur al unui isvor, care în șgomotul zilei nu se observă. Impresiunile lăuntrice, cari sunt prea slabe ca să le simțim, când creerul e în propria sa activitate; când e în repaus, au efect asupra-i și deșteaptă urmele ideilor și imaginilor în părțile în el: precum o harpă, când stă atârnată în liniște, reproduce un sunet străin, care nu are nici un efect asupra-i atunci când cântăm cu ea.

Aci așadar trebue să fie cauza și cuprinsul visurilor, atât acelor dela începutul și sfârșitul somnului, de cu seară și de cătră ziua, cât și acelor dela miezul nopții, când mintea e în deplinul repaus al unui somn adânc; numai cât atunci, fiind creerul în deplină liniște și cu totul dat nutrițiunii și recreațiunii, trebue să fie atins de impresiuni mult mai puternice ca să producă acea legătură dramatică de

se vede a fi și »bun la inimă«, într'un timp în anul trecut a făcut Bicazenilor un »mare bine« mijlocindu-le dela stat 15 vagoane de păpușoi cu preț efin și plățibil în rate, și 20 vagoane fân cu preț moderat de 6 cor. 50 filleri suta de chilo-grame.

A venit la noi Duminecă în 15 August din Borszék peste Tulgheș, însoțit de 4 trăsuri pline cu oameni cari îl însoțeau și aducând cu sine și pe soția dânsului. A fost așteptat și primit la capătul comunei de cătră Tulgheș, unde i-s'a ridicat o peartă triumfală plină cu steaguri. La primire au azistat nădrăgarii de toate neamurile din Bicaz cam vreo 60; popor afară de vreo 7—8 călăreți comandați alții nu au fost.

Vorbirea de primire i-a ținut-o primarul George Görög într'un ton îndesat 48-ist. Răspunsul deputatului a fost scurt și moderat. Finindu-și deputatul vorbirea, după ce i-am răcnit câteva »eljenuri« ne-am pus cu toții pe trăsuri și am plecat cătră casa comunală la o depărtare de vreo 9 kilometri de aicea. Sub dâmbul bisericii din Telec, la crășma lui Herško David, a doua »biserică« a Telecanilor era mult popor adunat, dar manifestațiuni nu i-a făcut nimeni.

Înaintând mai departe unde și unde se vedea câte un Român privind de pe prispa casei.

Apropierea de centrul comunei și casa comunală ne-o indicau multele tricolore și mulțimea de popor care aștepta fără însă a manifesta. Ajunși la primărie unde erau adunați cu copii cu totul aproape la 400 înși, a fost din nou bineventat, după care d-l Sümegi și-a început darea de samă. A vorbit cam 25 minute. Vorbirea destul de tacticoasă și-a început-o cu fraza că: dacă este ceva de ce să-i pară rău în viața lui, aceea este că nu știe românește (olăhul) (Vorbă să fie! — N. Cul.) ca să-i poată vorbi poporul în limba lui, ca să-l înțeleagă. A atins apoi multe chestiuni. Intre altele a vorbit și despre dorul de independență, căruia i-se pun atâtea bețe în roate, pe care însă cu timpul le vor delătura. A asigurat apoi poporul că guvernul și cei dela putere numai »binele lui« îl voesc căci le face la toți deopotrivă, »fără deosebire de lege, limbă și neam«. Guvernul se trudește să facă poporul învățat și bogat ca să poată fi independent (sau să plece la America. — N. Cul.) Spre acest scop guvernul le promite înființarea de atâtea școli câte vor fi de lipsă. Sümegi le-a pus alegătorilor la inimă învățarea limbii ungurești, »unica care-i poate face fericiți«. I-a îndemnat să fie cu ascultare și supunere față de națiunea domnitoare și conducătorii ei, ca de unii dela care le vine tot binele. Le-a mai spus în fine că pre cei ce-i vor învăța altcum să nu-i asculte și să-i alunge dintre ei.

Acestei vorbiri i-au urmat 2 slabe »să trăiască« și trei »eljenuri« domoale.

Finindu-se cu acestea au plecat cu toții la »Hotel Balázs« la banchet. La banchet au luat parte de vreo 9 Români, între cari și flexibilul țaran frunțaș Toader Timăr, iar dintre nădrăgarii din loc cei mai cu modru, și streinii veniți cu deputatul, la olaltă vre-o 50 persoane.

În decursul banchetului s'au ținut mai multe toaste. A vorbit și deputatul Sümegi, dar acum mai aprig ca înainte,

intuițiuni în somn, care ne uimește și din care ne deșteptăm câte odată emoționați. Pentru aceea numai aceste visuri pot avea une-ori, în cazuri foarte rare, însemnătate fatidică sau prevestitoare. De aceea Horațiu le numește *visuri adevărate: Post mediam noctem, cum vera somnia*. Precum nervul optic al ochiului, nervul acustic al urechii, nervii olfactivi, gustativi etc., la orice impresiuni sau la orice turburări lăuntrice, produc, conform funcțiunii lor specifice, simțiri de lumină, de sunete, de miros, de gust, identice cu cele născute din impresiunile primite pe cale normală din afară; așa și creerul, impresionat în somn prin mișcările ajunse până la el din interiorul organismului, plâsmuește felurite imagini de lucruri și ființe, proiectate în spațiu, asemenea celor formate din impresiunile simțirilor din afară. Însă, fiindcă aceste imagini se nasc din impresiuni de altă origine, primite pe o cale neobișnuită, sunt, de-a rândul, foarte deosebite de felul cugetărilor noastre înainte de a dormi, și adeseori ne pun în uimire. Alteori, din contră, aduc din sfera inconștientă a sufletului idei și imagini în legătură cu acelea, de cari ne ocupăm în cursul zilei și înlesnesc o lucrare intelectuală, d. e. deslegarea unei probleme de matematică sau de fizică.

Cum se face procesul psihologic, care dă naștere tuturor visurilor, este un mis-

poate pentru că s'a văzut numai cu nădrăgarii. În toast a pomenit și pe Vlad, Vaida, Maniu ca agitatori, de cari și de a căror învățătură să nu asculte, nici urmeze nimenia, că-s periculoase si-i fac omului rău. A dat și în preoți numind-i împiedecătorii și prostilorii poporului, pe care-l duc de nas cum vreau ei, pe urmă a adăus: onoare excepțiunilor.

Dintre ai noștri a toastat numai părintele *Botnare*. Aplauzele ce i-au urmat chiar dela început, l'au silit să-și finească toastul în pripă — și fără a înțelege in-sus și ce a toastat.

După banchet la 1/4 a plecat deputatul îndărăpt însoțit de ai săi și de primarul și notarul nostru. La plecare ne-a spus, că s'a simțit bine între noi, că a văzut că sunt oameni de treabă și blânzi și că între noi nu sunt agitatori, după cum îi s'a spus. A lădat apoi pe primarul și ne-a promis, că în tot anul va veni la noi.

De încheiere mai observ între altele, că s'a colectat pentru statua lui Kossuth, că s'au trimes telegrame lui Kossuth și soții, că toastantul nostru la observarea deputatului, că poporul nu știe ungurește, a făcut răspunzător pe învățătorii cei bătrâni, că Români, deși a fost post, au ținut la mâncare cu frații Unguri, pe când Jidani, deși sunt mari patrioți, au mâncat numai bucate cușere făcute de o Jidancă și încă... mai știe-le și sfinții, căci eu m'am dus de acolo.

Bicazanul.

Din Anglia. »Le Temps« (29 August) arată că lupta în privra bugetului se urmează cu înverșunare în toată țeara. Dar opoziția pare a fi bine încredințată, că nu va face nici o ispravă, căci lupta o duce fără plan și serierile se contrazic. Lucru neobișnuit în Anglia, tratează bugetul de »outrageous«, pe Asquith și Lloyd George de »politicieni de meserie discreditati«, de »oameni fără patriotism«, ba chiar de »gâinaric«. — Lorzii și ducii prea s'au dat de gol că-i supără, că vor avea cam mult de plătit. — Liberalii însă au ținut meetinguri numeroase, iar o broșură de Lloyd George s'a împrăștiat în neenumărate mii. El apără cele patru taxe nouă (darea pe plusvaloarea pământului, cea pe pământurile neintrebuintate, pe sfârșitul contractelor de arendare și pe proprietatea supt-solului). Arată că nu numai sunt raționale și cumpătate, dar că le-au recomandat comisiunii regale, de pildă cea din 1885 în privința locuințelor pentru muncitori, ba chiar că și conservatorii le-au socotit bune altă dată. — Țara e pentru liberali și nu e de crezut, că lorzii vor respinge bugetul.

Convocare.

Despărțământul *Dej* al »Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român« își va ținea adunarea cercuală în *Ileanda-mare la 19 Sertembrie st. n. 1909* după amiazi la 3 oare în sala otelului cel mare.

Program: 1. Deschiderea adunării prin directorul despărțământului. 2. Raportul comitetului cercual. 3. Alegerea alor două comisuni: a) pentru cenzurarea raportului; b) pentru înscrierea de membri și încasarea taxelor. 4. Disertație. 5. Raportul

ter. Somnul e repausul creerului; iar visul este efectul unei mișcări, al unei activități a acestui organ. Prin urmare, această activitate, fiind creerul în somn, trebue să fie numai parțială și în mică măsură. În ce grad și în cari părți ale creerului se face această mișcare, și prin ce se deosebește de cea din timpul vegherii, nu știm, zice autorul. Și astăzi, în 1909, încă nu se știe mai mult decât când scria dânsul tratatul său despre visuri. Se presupune numai, că părțile cerebrale, care primesc impresiuni lăuntrice, sunt în legătură nemijlocită cu acelea, cari presidă la ideile instinctive. Cuprinsul și felul visurilor atârnă dela felul senzațiunilor, după cum vin dela o stare particulară d. e. a organelor genitale, digestive, urinare, respiratorii, circulatorii, sau de altă natură; și, în stări anormale ale organismului, sunt mai totdeauna neplăcute și penibile. Omul visează atunci prăpastii, cari îl înspăimântă, îl fac să vorbească, să strige și să se deștepte obosit și plin de emoțiune. Atari visuri se numesc *alpi* (*cauchemar*). În stare de sănătate normală, visurile reproduc uneori imagini asemenea lucrurilor văzute ziua, alteori ne oglindesc o viață ideală mai frumoasă și mai plăcută decât cea reală.

(Va urma).

comisiunilor. 6. Alegerea alor doi delegați la adunarea generală. 7. Eventuale propuneri. 8. Alegerea comisiunii de verificare. 9. Inchiderea adunării. 10. Seara în aceeași localitate d-l Laurentiu Perhaiță, funcționar de bancă în Dej va ține prelegere populară cu proiecțiuni de schiopticon, despre beție și urmările ei dezaastroase, și va arăta și explica, tot cu întrebunțarea schiopticonului, mai multe icoane de orașe și locuri însemnate.

La această adunare invităm cu respect pe toți membrii despărțământului și literei românești.

Din ședința comitetului cercual, ținută în Dej la 2 Septembrie st. n. 1909.

Dr. Teodor Mihali, Dr. Ioan Cherecheș,
direct. despărț. notar.

Prețul cerealelor în Ungaria.

Specialistul de la »N. Fr. Pr.« arată că guvernul austriac a cerut celui ungheresc, în temeiul înțelegerii ce au, să oprească la Budapesta specula ce se face în vânzările de cereale, la bursă, pe termen, adică nu pe marfă gata. Agrarii pun vină acestor vânzări, că ar fi urcând prețurile; frește că anii trecuți susțineau tocmai din potrivă, că le coboară. Cer, pe de-o parte oprirea vânzării pe termen și tot odată ca vânzarea de marfă gata s'o poată face numai agricultorii și comercianții de cereale autorizată. La Viena, vânzarea pe termen e oprită.

Dar specialistul arată că prin aceste măsuri nu se vor efteni nici grâul, care a ajuns la 28—30 coroane cântarul metric, nici făina care țe la 37 de coroane, și de eftinirea acestora se interesează consumatorii.

Cercetările facute în Austro-Ungaria au dovedit că ast-tel de vânzări și comerțul în deobște nu joacă sau nu mai joacă rol în hotărârea prețului cerealelor. Agricultorii anstriaci și unghuri sau organizat bine, așa că ei hotărăsc prețul. S'au înțeles să nu arunce în piața cereale, deci să nu-și facă unii altora concurență. Prin această înțelegere au izbutit, de la 1906 în coace, a face ca prețul grâului în Austro-Ungaria să fie mai sus de cât cel din piața lumii cu taxa vamală întreagă.

Austro-Ungaria are anul acesta nevole de zece milioane de cântare metrice de grâu. Până acuma s'au și cumpărat 3 milioane, cari, până în 6 săptămâni vor intra rând pe rând. Din acestea $\frac{2}{3}$ sunt din România. În anii mijlocii, România exportă 6 milioane de cântare, din cari o parte în Germania, Anglia, etc. Deci numai din România nu-și va putea Austro-Ungaria acoperi lipsa. Serbia și Bulgaria vor trimite câte un milion, iar ce mai lipsește va acoperi Rusia, a cărei recoltă e foarte bună, (900 de mil. de puduri în Rusia europeană și 200 în cea asiatică), de vre-o 170 de mil. de cântare metrice.

Prin urmare, grâu va fi de-ajuns, dar prețurile vor fi urcate, căci vor întrece pe cele din piața lumii cu taxa vamală. În piața lumii prețurile sunt urcate, măcar că Statele-Unitede au avut o recoltă bogată (700 de mil. de busheli) întrecută numai de cea din 1901 și 1906. Am spus că și recolta Rusiei e bună; iar din țările, cu agricultură dezvoltată lipsuri mai mari au Franța și Germania. Cu toate astea la New-York prețul e mai urcat de cât an de vremea asta cu 5 cenți (cu 1 cor. 5 la 100 de kigr.), în Berlin cu 1 cor. 2b. Recolta lumii e, în adevăr, mult mai mare de cât acum un an. De la 1 August st. n. Europa a primit cu 1 juan. mil. de cântare metrice mai mult de cât în 1908 și, cu toate astea, se cere mereu. Prețurile au scăzut de la începerea campaniei, fiindcă Americanii și Rușii trimit mereu, nu țin ca Ungurii grâul la hambar.

Mai arată că douăzeci de ani în urmă prețurile grâului se rupeau în August și rămăneau aceleași până în primăvara următoare, când sufereau urcări sau coborări după cum se arăta că va fi recolta cea nouă. Iar portul Statelor-Unitede nu mai poate îndestula nevoile Europei, ci e nevoie de-a Argentinienii, Indiei și Australiei. În deosebi recolta Argentiniei hotărăște prețul, începând de prin Decembrie st. n. Până acuma nu se știe ce fel va fi recolta Argentiniei.

Exportul tutunului românesc.

Dela venirea d-lui Chiriacescu la direcțiunea regiei monopolurilor statului — scrie »Secolul« — a început să se deschidă o nouă eră la această instituție menită a da în curând cele mai frumoase rezultate pentru dezvoltarea bogăției noastre naționale.

Nu mai departe decât acum 15—20 ani cine ar fi crezut că regia noastră, care era nevoită să importe mari cantități de tutunuri ordinare de classa III și IV din Ungaria și din Rusia, va ajunge într'un interval așa de scurt nu numai să desvolte și să perfecționeze la noi cultura de tutun, dar ca să atragă atenția asupra ei și a regiilor din Franța, din Austria și din Ungaria, ba să și exporteze în Franța și Austria întreaga noastră supraproducție de tutun, ori cât de însemnată ar fi ea.

Anul trecut regia austriacă a cumpărat dela regia noastră 850.000 kigr. de tutun românesc. Și la recepțiunea acestor tutunuri regia austriacă a constatat că ele sunt de o calitate perfectă și foarte bine îngrijite. De atunci regia austriacă și-a rezervat dreptul de a-și acoperi toate trebuințele sale din România.

Tot anul trecut regia franceză delegase pe d-l Morel, inspector general al tutunurilor franceze, să studieze în România creșterea, cultura, înmagazinarea și recepțiunea tutunurilor indigene. În urma studiilor făcute de d-l Morel, studii mult favorabile pentru regia noastră, regia franceză a cumpărat 70.000 kgr. din toate tutunurile cultivate la noi în țară.

Iar acum regia franceză a trimis, tot în scop de studii, pe d-l Buisson, șeful biroului cumpărăturilor de tutun și d-l inginer Tarduj de Montravel.

Acești specialiști francezi sunt foarte mulțumiți de cele văzute până acum la regia noastră.

În același timp marea casă de import de tutun Huffer din Paris negociază cu regia noastră pentru cumpărarea întregii supraproducții de tutun din țară, ori cât de mare ar fi ea. Și direcțiunea regiei noastre a admis în principiu oferta casei Huffer, cu rezerva ca din supraproducția noastră de tutun să se țină la dispoziția regiei austriace cantitatea ce-i este necesară și numai restul să se predea casei Huffer.

Casa Huffer frunisează tutun regiei franceze.

STIRILE ZILEI.

— 25 August v.

Transferare. Foaia oficială a armatei comune Nr. 31 din 28 Aug. n. a. c. publică transferarea preotului militar gr. cat. Dr. Teodor David din Brașov în cercul pastoral al Cașoviei cu sediul în Leutschau, de unde preotul militar gr. cat. George Darabanth este permutat în cercul pastoral al Sibiiului cu sediul în Brașov. Ambii preoți militari sunt permutați cu 1 Septembrie a. c.

Escursionistii dela congresul medicilor nu s'au putut opri nici pe cele 3 ore la București, cum era plănuț, fiindcă Maghiarii dinadins au făcut o întârziere pe trenul lor special, numai ca să nu stea de loc oaspeții lor prin România. Din cauza acestei întârzieri, nu s'a servit escursionistilor nici banchetul pe care primăria din Constanța voia să-l ofere pe bordul vaporului »Carol«, însă tot pentru aceasta escursionistii nu se putură imbarca pentru a continua calea de la Constanța până la Constantinopol, decât cu o întârziere de aproape o jumătate de zi. Mulți dintre le erau foarte indignați pentru apucăturii Maghiarilor. — La gara din București, totuși s'a împărțit între congresiști broșura »Independenței« cu răspunsul dat Ligei maghiare. Coperta broșurii era în trei colori românești. Împărțirea broșurei a fost atât mai binevenită, cu cât la plecarea din Budapesta medicilor li s'au dat fel de fel de broșuri, cari sub pretextul de a explica absentarea unor medici de la congres, ponegreau pe Români cu cele mai încornurate minciuni. Dr. Van Deventer, inspectorul general al institutelor de alienați din Olanda, care sosi cu ceva înainte la București spre a face studii la institutele similare, rămase surprins de ce vedea prin capitala română, și spunea, că Maghiarii voiau să-l abată de la călătorie, sub cuvânt că în România nu este absolut nimic de văzut, România e o țeară primitivă.

Congres de medici slavi. Duminecă se întrunesc delegații medicilor slavi pentru a lua o hotărâre în privința ținerei unui congres slav de medicină și științe naturale.

O legătură între căile ferate române și bulgare. »Pester Lloyd« află din Sofia, că Malinov, prim-ministrul Bulgariei, vorbind la inaugurarea liniei Șiștov-Levschi, a arătat dorința de-a vedea cât mai curând realizată legătura între căile ferate bulgare și cele române și anume printr'un pod la Șiștov. Guvernul român s'a arătat în totdeauna simpatic față de această che-

stie, dar vrea podul, nu la Șiștov, ci între T-Măgurele și Nicopol, care ar fi legătura de-adreptul cu Sofia și totodată cu liniile austro-ungare, deci ar sluji pentru traficul internațional, mai ales după ce se va face și legătura Küstendil-Kumanova între căile ferate bulgărești și cele turcești.

Confiscarea unei broșuri în contra coaliției. Un ziarist maghiar voind să publice o broșură care purta titlul de »Păcatele coaliției«, acea broșură a fost confiscată la Seghedin, înainte de a putea fi împărțită. Ziaristul a tipărit atunci de a doua oară broșura sa în Budapesta, dar și de astădată ea a fost confiscată și autorul pedepsit cu 100 coroane amendă pentrucă broșura nu purta numele tipografiei, în care a fost tipărită. Autorul a reușit totuși să tipărească broșura și s'o pună în circulație.

În cercurile maghiare se crede că această broșură a fost pusă la cale de Kristofy. În ea se face apel la țărani maghiari, ca la alegerile ce se vor face într'un foarte apropiat timp să nu se lase amăgiți de coaliție și să pună pretutindeni candidați dintre țărani.

Congresul internațional veterinar din Haga. În zilele de 13—19 Septembrie st. n., se va ținea la Haga al 9-lea congres internațional de medicină veterinară sub înaltul patronaj al A. S. R., Principelui Henric al Olandei, duce de Mecklenburg. Comitetul de onoare este presidat de ministrul agriculturii, industriei și comerțului, având ca vice-președinți pe miniștrii plenipotențiarilor ai țărilor străine, între care și al României. Comitetul executiv este presidat de d-l W. C. Schimmel, profesor la școala veterinară a statului și membru în comisiunea permanentă a congreselor internaționale de medicină veterinară la Utrecht. Comitetul național român pentru participare la congres se compune din d-nii: Anastasiu, profesor la școala superioară veterinară și la facultatea de științe; locot.-colonel Iov Constantinescu, șeful serviciului veterinar al armatei; profesorii Filip, Motaș, Riegler și Locusteanu; inspectorii generali Furtună, Staicovici și Timus; Mantu, inspector zootehnic; veterinarul Neagu, Păun, Vucol și major veterinar Negulescu.

Congresul se împarte în cinci secțiuni și anume: 1) Medicina veterinară publică, controlul materiilor alimentare. 2) Patologie și bacteriologie. 3) Medicina veterinară practică. 4) Zootehnie și igienă zootehnică. 5) Maladii tropicale.

Ce zice Dr. Cook. »Daily Express« a trimis pe un reporter ca să întrebe pe doctorul Cook chiar pe bordul vaporului »Hans Egede«. Exploratorul pregătește răspunsul său adresat la cei sceptici care nu cred că el ar fi ajuns la polul nordic. Dr. Cook a spus: să se ducă cei sceptici până la pol, ei vor găsi acolo sub drapelul american o țeară în care se găsește un scurt raport al expediției. Exploratorul a adăugat că termometrul Fahrenheit arăta la pol 85 grade sub zero.

Concursuri de aviațiune. Concursurile de aviațiune, după cel dela Reims, se înmulțesc. Până acuma s'au anunțat asemenea concursuri în următoarele orașe: la Brescia (premiu 100.000 lei), între 5—15 Septembrie; la Dieppe (premiu 32 mii lei) între 19—24 Septembrie; la Boulogne (premiu 60.000 lei) în ultima săptămână a aceluiași luni; la Spa (premiu 60.000 lei) între 20 Septembrie și 5 Octombrie; la Port Aviation (premiu 80.000 lei) în prima jumătate a lui Octombrie și, în sfârșit, la Berlin (premiu 100.000 lei) în a doua jumătate a aceluiași luni st. n.

Un record curios a susținut sora lordului Digby, Miss Jane Elisabeth Digby. S'a căsătorit de patru-ori și de fie-care dată cu câte un bărbat de altă naționalitate. Mai întâiu s'a măritat după lordul Ellenborough, vice-regele Indiei; după moartea acestuia deveni soția cavalerului bavarez V. Benninger. Al treilea bărbat, care o conduse în casa nupțială, a fost un general grec și acum s'a căsătorit, a patra-oară cu un arab numit Midjouel.

Bibliografie.

Bucolicele și Georgicele lui Vergiliu traduse de cunoscutul și preciatul scriitor și profesor pensionar M. Strajanu. București I. V. Socecu. Se pot procura prin librăria A. Mureșianu. Prețul cor. 2.60 plus 10 fila. porto.

Traducerea e făcută de un bărbat competent, din cuvânt în cuvânt și e însoțită de analiza tuturor cuvintelor cuprinse în textul latin. Elevii gimnasiali, cari au fost nevoiți până acuma a utiliza traduceri streine, de sigur se vor bucura de această carte.

M. Străjanu: »Legătura între filosofie« și științele experimentale. I. Înțelesul filosofiei. II. Problema puterii de viață ca hotar între filosofie și știință. — Prețul 50 bani, plus 10 bani porto.

M. Străjanu: »Nerina«, un episod din viața poetului Leopardi (nuevă după Paul Heyse). Prețul 30 b., plus 5 b. porto.

ULTIME ȘTIRI.

Viena, 7 Septembrie. Se prevede de pe acum, că tratativele, care sau început eri cu cehii vor rămânea fără nici un rezultat. Cehii nu cedează în ce privește cestiunile naționaliste. Ei au declarat în convorbirile lor particulare că vor căuta să doboare actualul cabinet slavofob.

București, 7 Sept. Eri scara s'a deslănțuit o ploaie torențială asupra orașului, însoțită de grindină mare și puternice manifestațiuni electrice. În unele cartiere ca Grozăvești, câmpu lui Grant, câmpu Teilor, Căramidari, Ghencea, șoseaua Basarabi, calea Dobroanți, colț cu șoseaua Ștefan cel mare, Gramont, calea Rahovei, Moșilor, Obor etc. apa acoperise străzile și peste o mie de case erau inundate.

Zagrab, 7 Sept. Sublocotenentul Draganici a lovit cu sabia pe stradă pe un student. Pentru acest incident, un coleg al studentului a înzultat la cafenea pe sublocotenent, și l-a bătut cu un scaun împreună cu alți ofițeri. Cearta amenință a degenera în bătăi generale.

Constantinopol, 7 Septembrie. — Din sursă bine informată se anunță, că din cauza boalei țarinei, voiajul țarului la Roma și Constantinopol nu va mai avea loc.

Berlin, 7 Septembrie. »Berliner Tageblatt« află din Madrid, că întreaga coasta între Melilla și Mulaja se află în posesiunea Spaniolilor.

Belgrad, 7 Septembrie. Eri d. a' s'a ținut un consiliu de miniștrii, ce a durat mai multe ore și în care s'a discutat despre purtarea incoherentă a prințului George. Miniștrii Milovanovici și Passici sunt de părere ca regele să-l îndepărteze pe fiul său cât mai repede din țară. Tinerii radicali sunt din contră de părere, ca să se convoace marea Scupcină, care va avea să deciză în cestiunea aceasta delicată.

Berlin, 7 Septembrie. »Morgenpost« află că împăratul a invitat pe exploratorul Cook să vie la Berlin, pentru a ține conferințe despre călătoria lui.

Copenhaga, 7 Septembrie. Universitatea de aci a numit pe Dr. Cook doctor onorar.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Râm.

Redactor respons.: Victor Branice.

Wällischhof,

sanatoriu aranjat — după sistemul De Lahmann — cu toate întocmirile moderne ale terapiei fizicale și dietetice; $\frac{1}{2}$ oră depărtare dela Viena în regiune romantică și sănătoasă. Posta și telegraf: Maria-Enzensdorf bei Wien.

Cu deslușiri și prospecte stă la dispoziție direcțiunea și medicul șef al stabilimentului:

Dr. Marius Sturza

Dr. STERIE N. CIURCU.

VIII Kochgasse Nr. 29 — Viena

Consultățiu

un celebritățile medicale, cu specialiștii de la facultatea de medicină din Viena.
Telefon nr. 17065.

Dela librăria „GAZETEI” Braşov se pot procura următoarele cărţi

(La cărţile aici înscrise este a se mai adauge pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandaple.)

Răznovanul: „Popasuri vânătoreşti“	1.50
Bărsan: „Visuri de noroc“	2.—
Negoescu: „Fabule şi fabulişti“	1.25
Slavici: „Vatra părăsita“	2.—
„Din bătrâni“	2.50
Sandu Aldea: „Două neamuri“	1.50
Razetti: „Epigrame“	1.50
Mera: „Din lumea basmelor“	3.50
Cioflec: „Doamne ajutăne“	1.50
Livescu: Florea Marin	1.50
Lecca: „Poezii“	1.50
Popp Vasilie: „Domniţa viorică“	2.—
„Ris şi plâns“	1.50
Sădoveanu: „Soimii“	1.50
„Dureri înăbuşite“	2.—
„Crisma lui Moş Precup“	2.—
Alexandrescu: „Versuri“	1.25
Brătescu: „Nuvele“	1.50
Bolintineanu: „Poesii“	1.50
Negruii: „Proză“	1.50
Constanţa Hodoş: „Frumos“	1.50
Ispirescu: „Basme“	1.50
Gorun: „Taina a şasea“	1.50
Leca: „Tainele cerului“	1.50
Pann: „Povestea Vorbei“	1.50
Negoescu: „Fabule“	1.21
Livescu: „Nu se cuvine“	1.50
Jules Brun: „Moşnegul de la munte“ (roman)	1.50
Bărsan: „Popasuri vânătoreşti“	1.50
Becescu: „Stefan cel mare“	Cor. —50
Coatu: „Din viaţa ţărănească“	1.50
Sădoveanu: „Mormântul unui copil“	2.—
„La noi în Vişoară“	2.—
Urechia: „In Buceci“	1.50
Dauş: „Doamna Oltea“ teatru	1.—
Alexandri: „Poesii“	1.50
Iorga: „Negotul şi meşteşugul“	2.50
Popovici Aurel: „Vorbe înţelepte“	1.50
Petrescu N. Petra: „Ilie Marin“	1.50
Smara: „Corbul cu pene de aur“	2.50
Boureanu: Povestiri din copil.	1.50
Alexandri: „Poesii“ (30 bani porto)	1.50
„Teatru“ I, II, III &	1.50
„Proză“	1.50
„Teatru vol. I. II. III. IV. &	1.50
„Proză“ opere compl.	1.50
Brătescu Voineşti: „Nuvele şi schiţe“	1.50
Alexandrescu: „Versuri şi prosă“	1.25
Bolintineanu D.: „Opere compl.“	1.50
Creangă: „Opere complete“	1.50
Beldiceanu: „Chipuri de la mahala“	1.50
Eminescu: „Literatura populară“	1.50
„Geniu pustiu“	2.—
„Serieri politice şi literare“	2.—
Filimon: „Ciocoi vechi şi noi“	1.50
Negruii: „Opere complete“	1.50
Odobescu: „Opere complete“	1.50
Cunţan Maria: „Poezii“	1.25
Chendi Ilarie: „Preludii“	2.50
„Fragmente“	2.50
Grigorovitză: „Chipuri şi graiuri din Bucovina“	2.50
Hodoş Constanţa „Frumos“	1.50
Iorga: „Istoria Românilor în chipuri şi iocane“	2.50
„Gânduri şi sfaturi“	1.50
„Neamul românesc în Bucovina“	1.50
„Cuvinte adevărate“	2.50
„Sate şi mănăstiri“	2.50
S. Nădejde: „Robia Banului“	2.—
„Patini“	2.—
Speranţă: Teatru sătesc „Mireasa“	—50
„Curcanii“	—50
„Lângă Pământ“	—50
Tănăsescu: „Teatru de şcoală“	1.—
Slavici: „Manea“	2.50
A. O. Maior: „Biblioteca copiilor“ vol. I. şi II. &	1.60
Elena Farago: „Versuri“	1.50
Bolcaş: „Năvăliri barbare“	1.—
Ciocărlan: „Traiul nostru“	1.50
Iosif St. O.: „Credinţe“	1.50
Iules Brun: „Moşnegul dela munte“	1.50
Coşbuc: „Fire de tort“	2.50
„Povestea unei coroane de oţel“	1.50
„Săcontala“ Traducere liberă după Calidasa	5.—
„Cântec de vitejie“	1.—
Cujbă: „Povestiri din copilărie“	2.—
Caragiab: „Note şi schiţe“	2.—
Al. Florini: „Poveşti populare“	2.—
Iosif: „A fost odată“	1.—
Moruzi: „Ruşi şi Români“	Cor. 1.50
H. Petrescu: Maxim Gorki nuvele	Cor. 1.—
Ciura: „Iocane“	1.20

M. Nr. 14339—1909.

Publicaţiune

Conferirea unui stipendiu in sumă de 600 cor. anual din fondul Math. de Transchenfels.

Cei cari doresc a compete pentru acest stipendiu trebuie să dovedească apartinerea lor la Braşo prin foaia lor de patrie, apoi sunt obligaţi a dovedi că aparţin unei şcoale înalte şi că urmează studiile, sau că au câştigat la un gimnasiu superior, la o şcoală reală superioară, la un gimnaziu real, sau la o şcoală ecvivalentă acestor instituţiune de învăţământ, atestatul, care îi declară apţi pentru a intra la o şcolă mai înaltă.

Stipendiul se conferă pe tot timpul studiului fără deosebire de religiune şi naţionalitate.

Petiţiunile instruite în regulă şi provăzute cu un timbru de 1 cor. sunt a se preda la subsemnatul Magistrat oraşănesc până în ziua de 18 Septemvrie a. c. la 12 oare la amezai.

Petiţiuni neinstruite în regulă, sau întârziate sosite nu se iau în considerare.

Brassó, 1. Septemvrie 1909.

(711,1—2) Magistratul oraşănesc.

Aviz!

La Doamna Văd. LOTTE THOMAS, Strada Hirscher Nr. 19, se primesc în Cost şi cuartir 3 feţite sau 3 băieţi, unde pot aşi însuşi şi limba germană. (714,1—2)

Local pentru cafenea.

În piaţa mare din Szászsebes colţ este de închiriat un local pentru cafenea. Aceasta cafenea ar fi prima în oraşul cu peste 8000 locuitori.

În anul viitor să încuartirează în casarmele acuma edificânde 3 Escadroane de călăreţi.

Reflectanţii la acest local au a să prezenta la subsemnatul istitut de credit în timpul cel mai scurt pentru a să înţelege asupra eventualelor adaptări şi aranjarea internă a cafenelei.

„Sebeşana“

Institut de credit şi economii, societate pe acţii în Szászsebes. (710—2—3)

Cursul la bursa din Viena.

Din 6 September n. 1909

Renta ung. de aur 4%	113 40
Renta de joroue ung. 4%	92 40
Imp. căi fer. ung. în aur 3 1/2%	82 30
Imp. căil. fer. ung. în argint 4%	92 70
Bonuri rurale croate-slavone	94 —
Impr. ung. cu premit	212.—
Losuri pentru reg. Tisei şi Seghedin	146.—
Renta de hârtie austr. 4 1/10	95 75
Renta de argint austr. 4 1/10	95 70
Renta de aur austr. 4%	117 20
Renta de corone austr. 4%	95 70
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	84.95
Los.ri din 1860	102.50
Acţii de-ale Băncei ung. de credit	1761.—
Acţii de-ale Băncei austr. de credit	767 —
Acţii de-ale Băncei austro-ung.	662.—
Napoleoniori.	19.08 1/2
Mărci imperiale germane	117.40
London vista	239 77 1/2
Paris vista.	95 37 1/2
Neto italiene.	95 —

Cursul pieţei Braşov.

Din 7 September n. 1909.

Bancnote rom. Cump. 18.98	Vënd. 19.04
Argint român	18.80
„	19.—
Lire tarcesei	21.40
„	21.50
Scris. fonc. Albine 5%	100.—
„	101.—
Ruble Rusesei	251.50
„	2.53
Gapoleondori.	19.—
„	19.12
Nalbeni	11.20
„	11 40
Mărci germane	11.17
„	117.50

SĂNĂTATEA
este cea mai scumpă binefacere pentru Dame, se poate conserva şi cultiva folosind
CORSET GRADEFRONT
care este comod şi modern.
se capătă după măsură sau gata numai în
MAGAZINUL
Mme B. GOLDSTEIN,
Confecţionare de corsete specialitate
BRAŞOV, Strada Vămei Nr. 21.

Ore de canto şi pian.

Doamna Maria Dima (Strada Caterinei Nr. 18) dă instrucţie în canto şi pian începând cu 15 Sept. st. n.

(699,3—8.)

La Tipografia şi Librăria A. Mureşianu, Braşov.

Important pentru vândătorii de cărţi prin oraşe şi târguri este cartea de rugăciune „Lauda lui Dumnezeu“

pentru credincioşii de religiunea ortodoxă română, cuprindând rugăciuni de dimineaţa şi de seară, la sfânta Liturgie, la taina mărturisirei, precum şi la alte multe rugăciuni folositoare 56 la număr pe 255 pagini, format octav mic.

Acosta carte de rugăciuni artistic legată este prima la Români, cari până acuma se închinau din cărţi subred legate şi ordinare. Acuma nu trebuie să stăm în privinţa acosta mai prejos de cărţile de rugăciune ale celorlalte naţionalităţi. Prin cartea de rugăciune „Lauda lui Dumnezeu“ s'a făcut Românilor un însemnat serviciu, căci ea este o carte de rugăciune frumoasă şi se poate căpeta în diferite legături dela mai simple până la mai luxoşe şi toate în preţ forte moderat.

Preţul lor este:

Legătură trainică neagră şi aurită cu séu fără chip sfânt	Cor. b. —.70	Imit. de fildes cu catifea şi închietóre	Cor. b. 2.65
Imit. de fildes în alb séu negru	1.60	„ „ „ cu catifea şi podóbă mai mare	3.10
„ „ „ cu încheietóre	1.80		
„ „ „ cu cadriu argintat şi închietóre	2.10		

Vindătorii de cărţi primesc un rabat mai considerabil.

Tot asemenea atragem atenţiunea publicului asupra „Cartei de rugăciune“ înlocmite de protopresbiterul Calistrat Coca cu aprobarea consistorului episcopesc ortodox-oriental din Cernăuţi, care carte format mic octav, cuprindând asemenea toate rugăciunile noastre folositoare ar fi cea mai potrivită carte de rugăciune pentru toţi şcolarii.

Preţul acestei cărţi:

In pânză neagră	cor. 1.—
„ „ „ ceva mai luxoasă	cor. 1.20
„ „ „ format ceva mai mare	cor. 1.40

Tote acestea se pot procura prin Tipografia şi Librăria A. Mureşianu, Braşov, unde au să se adreseze şi vândătorii.

TIPOGRAFIA

A. Mureşianu

Braşov, Târgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provădut cu cele mai bune mijloce tehnice şi fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în poziţiune de a puté esecuta orice comande cu promptitudine şi acurateţă, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE IN AUR, ARGINT ŞI COLORI.	REGISTRE ŞI IMPRIMATE pentru toate speciile de serviciuri.
CĂRŢI DE SCIINŢĂ, LITERATURĂ ŞI DIDACTICE	BILANŢURI.
STATUTE.	Compturi, Adrese, Circulare, Scrisori.
FOI PERIODICE.	Coverte, in totă mărimca.
BILETE DE VISITA DIFERITE FORMATE.	TARIFE COMERCIALE, INDUSTRIALE, de HOTELURI şi RESTAURANTE.
PROGRAME ELEGANTE.	PREŢURI-CURENTE ŞI DIVERSE
BILETE DE LOGODNĂ ŞI DE NUNŢĂ DUPĂ DORINŢĂ ŞI IN COLORI.	BILETE DE INMORMENTARI.
ANUNŢURI.	

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Braşov Târgul Inului Nr. 30, în etagiul, înderept în curte. — Preţurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la
Tipografia A. MUREŞIANU, Braşov.